

POHJOIS-LAPIN SEURAKUNTAYHTYMÄ
DAVVI-LAPPI SEARVEGODDEOVTTASTUPMI
TAVE-LAAPI SERVIKODDEOVTÂSTUME

POHJOIS-LAPIN SEURAKUNTAYHTYMÄ
DAVVI-LAPPI SEARVEGODDEOVTTASTUPMI

**TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA
DOAIBMAPLÁNA JA BUŠEAHTTAÁRVALUS**

2026 - 2028

Käsittelyt:	YKN	5.11.2025
	Inari SN	19.11.2025
	Utsjoki SN	20.11.2025
	YKV	10.12.2025

Sisällys

1. YLEISTÄ	1
Yleinen talouden kehitys Suomessa	1
Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän talouden kehitys	2
Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	2
Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	4
Seurakuntayhtymän pitkän aikavälin tavoitteet	4
Henkilöstö	5
Talousarvion rakenne	6
Talousarvion sitovuus	6
2. KÄYTTÖTALOUSOSA	7
2.1. HALLINTO	7
101 Hallintoelimet	8
105 Talous-, henkilöstö- ja yleishallinto	9
2.2 SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA	10
2.3 HAUTAUSTOIMI	11
403 Hautausmaiden ylläpito	11
404 Hautaaminen	12
2.4 KIINTEISTÖTOIMI	12
3. TULOSLASKELMAOSA	15
4. INVESTOINTIOSA	16
5. RAHOITUSOSA	17
6. TERTTU JA KAI KARPPISEN DIAKONIARAHASTO	18

1. YLEISTÄ

Seurakuntayhtymän perussäännön mukaan seurakuntayhtymä hoitaa seurakuntien puolesta talous- ja henkilöstöasioita, kiinteistö- ja hautatoimea, kirkkoherranvirastojen toimintaa sekä huolehtii työsuojelu- ja työhyvinvointiasioista. Seurakuntien hoidettavaksi jää edelleen varsinainen seurakunnallinen toiminta.

Tämä Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittu vuosiksi 2026-2028, ja on samalla vuoden 2026 sitova toiminta- ja taloussuunnitelma. Suunnitelmassa asetettuja tavoitteita seurataan ja niiden toteutumisesta raportoidaan toimintakertomuksessa.

Yleinen talouden kehitys Suomessa

Suomen talouden tila vuonna 2025 on epävakaata. Talouden virkoamista on ennustettu jo pitkään, mutta sitä saadaan yhä odottaa. Talouden käänteeseen ajankohta on jatkuvasti siirtynyt eteenpäin ja kasvuennusteita on jouduttu laskemaan. Heikko taloustilanne vaikuttaa verokertymiin, joiden odotettua heikompi kehitys aiheuttaa lisäpainetta julkiselle taloudelle. Valtioneuvosto päätti syksyn budjettiriihessä valtion talouteen tehtävistä lisäsopeutuksista, joiden suuruus on 224 miljoonaa euroa vuodelle 2026 ja 1012 miljoonaa euroa vuodelle 2027.

Viime vuosien korkea inflaatio on takanapäin. Suomessa kuluttajahintojen vuosimuutos oli heinäkuussa 2025 enää 0,2 % (Tilastokeskus, 14.8.2025). Vertailun vuoksi euroalueella inflaatio oli heinäkuussa 2,0 % (Eurostat 2.9.2025). EKP on laskenut ohjauksorkonsa lähelle pitkän aikavälin tavoitettaan, eivätkä euroalueen inflaatioluvut anna aiheita nollakorkojen paluulle.

Suomen talous ei käytännössä ole heinäkuun loppuun mennessä kasvanut edellisvuoteen verrattuna (Tilastokeskus 29.8.2025). Vuodelle 2025 Suomen pankki ennustaa 0,3 prosentin ja vuodelle 2026 1,3 prosentin talouskasvua (Suomen Pankki, 1.10.2025). Valtiovarainministeriön syksyn ennuste on 1,0 prosenttia vuodelle 2025 ja 1,7 prosenttia vuodelle 2026 (VM, 22.09.25).

Työllisyystilanne on vuoden 2025 aikana edelleen heikentynyt vastoin aiempia ennusteita talouden suunnan kääntymisestä. Uusien avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt ja työttömien työnhakijoiden, lomautettujen sekä pitkäaikaistyöttömien määrä noussut. Työttömyysaste oli 9,6 prosenttia, mikä oli peräti 1,2 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. (Tilastokeskus, 26.8.2025) Kokoaikaisten palkansaajien säännöllisen työajan keskiansioiden kehitystä kuvaava ansiotasoindeksi nousi toisella vuosineljännekselle edellisvuoteen verrattuna 2,8 %, joka on merkittävästi inflaatiota korkeampi nousu (Tilastokeskus 29.8.2025). Näin ollen palkansaajien reaaliensiot ja täten ostovoima kasvoivat selvästi. Yksityinen kulutus ei kuitenkaan ostovoiman paranemisesta huolimatta elpynyt olennaisesti, säästöasteen kohottua heikkoa kuluttajaluottamusta heijastellen (Tilastokeskus 18.6.2025). Tuoreessa syksyn taloudellisessa katsauksessaan valtiovarainministeriö (VM, 22.09.25) ennustaa työttömyysasteen nousevan 9,4 prosenttiin vuonna 2025 ja laskevan sitten 8,4 prosenttiin vuonna 2027. Työttömyysasteella on suora vaikutus palkkasummaan ja täten kirkollisverotuottoihin.

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän talouden kehitys

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän taloustilanne on kehittynyt viime vuodet suotuisasti ja on vuoteen 2026 lähdeäessä hyvä. Kansantalouden heikosta vireestä huolimatta Pohjois-Lapin aluetalouden kehitys on ollut vireää. Työttömien osuus työvoimasta oli syyskuun lopussa Utsjoella 7,9 % ja Inarissa 9,2 %. Koko Lapissa lukema oli 9,3 % ja koko maassa 11,4 %.

Kirkollisverokertymän odotetaan jatkavan kasvua vuonna 2026 ja olevan 1,85 miljoonaa euroa. Kirkkohallituksen verotuloennuste on jonkin verran optimistisempi. Myös sijoitusvarallisuudesta saatavien rahoitustuottojen sekä Kirkkohallituksen saamelais- ja matkailijatyöhön maksettavien avustusten odotetaan kasvavan. Sen sijaan kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin myönnettävän valtionrahoituksen odotetaan jälleen pienenevän edellisvuodesta. Valtionrahoituksen leikkaukset aiheuttavat korotuspainetta hautaustoimen asiakasmaksuihin, sillä hautaustoimen kustannuksia ei tulisi rahoittaa kirkollisverotuloilla.

Seurakuntayhtymän keskeisin painopistealue vuonna 2026 on totuttuun tapaan kiinteistöstrategian toteuttaminen. Toimintakiinteistöjen kuntoon panostetaan ja tarpeettomista kiinteistöistä pyritään luopumaan tai saamaan niistä muulla tavoin taloudellista hyötyä. Uuden kirkkoherranviraston rakennustyöt valmistuvat vuodenvaihteen tienoilla, ja toiminnot muuttavat uusiin tiloihin kevään aikana. Vanhasta kirkkoherranvirastosta luovutaan talousarviovuoden aikana. Heikkokuntoisia toimintakiinteistöjä on silti yhä jäljellä. Utsjoen seurakuntatalon käyttö on vähentynyt seurakunnan siirrettyä toimintojaan vuokratiloihin. Talon tulevaisuudesta on syytä tehdä päätös mahdollisimman pian. Myös Inarin kirkonkylän seurakuntatalo lähestyy käyttöikänsä päätä.

Pielpjärven kirkon konservointihanke jatkuu suunnitelman mukaisesti vuonna 2026. Utsjoen kirkon alapohjan kosteusongelmien ratkaisuun ja kirkon pääsisäänkäynnin restaurointiin käynnistetään investointihanke.

Sijoituskiinteistöistä tavoitteena on myydä Saariselän lomaosake ja joitakin tontteja Inarin kirkonkylältä. Strategian tavoitteisiin tähtääviä toimenpiteitä toteutetaan entiseen tapaan ja esityksiä tuodaan päätöksentekoeleimiin tulevan tilikauden aikana. Vuonna 2022 laaditun kiinteistöstrategian johtopäätös siitä, ettei yhtymä voi ylläpitää nykyisen kokoista kiinteistökantaa on edelleen pätevä ja ajankohtainen.

Seurakuntayhtymän talousarvio on laadittu siten, että tilikauden tulos olisi mahdollisimman lähellä nollaa. Yhtymän seurakunnilla on vuonna 2025 erinomaiset taloudelliset edellytykset perustehtävän toteuttamiseen. Uusia toiminnan muotoja on mahdollista kehittää myös vuonna 2026. Pysyviä menonlisäyksiä pyritään kuitenkin välttämään, sillä taloudelliset resurssit kulkevat keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä jäsenmäärän kanssa samaan laskevaan suuntaan.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit

	TP 2024	Toimenpiteet /arvio kuluva vuosi	Toimenpiteet/arvio Talousarvio 2026
Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät <ul style="list-style-type: none">• Puutteet hautaustoimen tai hautausmaan ylläpitotehtävien hoidossa.	Inarin ja Utsjoen seurakuntien hautausmaahallinto on osin sähköistämättä.	Sähköisten hautakarttojen ja hautaustoimen ohjelmistojen toimittajilta on pyydetty tarjoukset.	Hautaustoimen ohjelmiston ja karttojen hankintapäätös on tehty

POHJOIS-LAPIN SEURAKUNTAYHTYMÄ
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2026-2028

<ul style="list-style-type: none"> • Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. • Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa. 	<p>Pielpajärven kirkon konservointiprojekti on vauhdissa. Sisäpintojen puhdistusmenetelmiä on tutkittu.</p>	<p>Pielpajärven kirkon konservointiprojekti on edistynyt hyvin</p> <p>Kulttuurihistoriallisesti arvokas irtaimisto on dokumentoimatta. Asiantuntijaa on etsitty tekemään dokumentointi.</p>	<p>Pielpajärven kirkon konservointi- ja restaurointityöt jatkuvat.</p> <p>Palkataan asiantuntija tekemään esineinventointi</p>
<p>Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat • Hallintomenettelyn puutteellisuudet 	<p>Toimielimet toimivat asianmukaisesti.</p>	<p>Toimielinten toiminta on jatkunut hyvänä</p>	<p>Toimielinten toiminnan odotetaan jatkuvan hyvänä</p>
<p>Seurakuntien toimintaorganisaatio</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä • Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri 	<p>Seurakunnilla on riittävät valmiudet perustehtävien hoitamiseen. Viimeisen 5 vuoden aikana Inarin jäsenmäärä on pudonnut 4,8 %, Utsjoen 12,4 %. Inarissa jäseniä on 4222, Utsjoella 775.</p>	<p>Jäsenmäärän odotetaan laskevan edelleen. Yhtymän seurakunnissa etsitään keinoja jäsenmäärän laskun hidastamiseksi</p>	<p>Jäsenmäärän odotetaan laskevan edelleen. Pitkän aikavälin tavoite on, että jäsenmäärän laskuvauhti hidastuu.</p>
<p>Johtaminen seurakunnassa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat • Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyyiin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa. 	<p>Seurakuntayhtymältä puuttuu kokonaisstrategia. Kiinteistöstrategia hyväksyttiin marraskuussa 2022.</p> <p>Yhtymän seurakunnat tekevät yhteistyötä rovastikunnan muiden seurakuntien kanssa. Yhteydenpito tuomiokapituliin toimii hyvin.</p>	<p>Yhtymän strategiatyö on kesken. Valmiussuunnitelma edistyy loppuvuoden 2025 aikana.</p> <p>Yhteistyö rovastikunnan sisällä ja kapituliin päin toimii hyvin.</p>	<p>Seurakuntayhtymän ja seurakuntien strategiat päivitetään kirkon uutta strategiaa silmällä pitäen.</p> <p>Hyvää yhteistyötä jatketaan.</p>
<p>Seurakunnan henkilöstö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön määrä • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna. 	<p>Henkilöstön määrä on riittävä ja pysynyt lähes ennallaan.</p> <p>Työhyvinvointi on hyvällä tasolla eikä pitkiä tai toistuvia sairauspoissaoloja ole ollut.</p>	<p>Henkilöstön määrä on pysynyt lähes ennallaan. Karigasniemen suntio jää eläkkeelle ja tehtävät siirtyvät Utsjoen suntiolle.</p> <p>Utsjoella on aloittanut</p>	<p>Henkilöstön määrän odotetaan pysyvän ennallaan.</p>

	Avoimiin virkoihin ja toimiin on riittänyt hakijoita.	uusi kirkkoherra ja uusi suntio. Sisäilmaongelmat ovat pahentuneet Utsjoen seurakuntatalossa ja kirkossa.	Etsitään ratkaisu kirkon sisäilmaongelmiin.
--	---	--	---

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit

	TP 2024	Kuluva vuosi	TA 2026
1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Tilikauden oikaistu tulos on selvästi ylijäämäinen. Kirkollisveroprosentti on matalampi kuin 2,0	Tilikauden tulos on ylijäämäinen.	Tilikauden tuloksen odotetaan olevan lähellä nollaa. Kertatuotot voivat kääntää tuloksen positiiviseksi.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa.	Taseessa on runsaasti edellisvuosien ylijäämää, eikä ylijäämä ole kääntymässä alijäämäksi tulevina vuosina.	Taseessa on runsaasti edellisten tilikausien ylijäämää, jota vuoden 2025 ylijäämä kasvattaa.	Taseessa on runsaasti edellisten tilikausien ylijäämää.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena	Maksuvalmius on 368 päivää. (2023: 376 pv, 2022: 218 pv)	Maksuvalmius on odotetusti heikentynyt investointien myötä. Maksuvalmius on kuitenkin yhä mainiolla tasolla.	Maksuvalmius pysyy vahvana. Kiinteistömyynnit parantavat toteutuessaan maksuvalmiuden tunnuslukuja.
4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 50,0 %. (2023: 51,3 %, 2022: 51,0 %)	Vuoden 2025 talousarviossa henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 51,2 %.	Vuoden 2026 talousarviossa henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 50,7 %

Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän tilanne on hyvä. Seurakunnan toiminnassa ja hallinnossa ei ole ilmennyt selkeitä puutteita, joten vallitseva tilanne pyritään pääosin säilyttämään.

Seurakuntayhtymän pitkän aikavälin tavoitteet

1. Nostetaan kirkkoon kuuluvuusprosentti lähemmäs maan keskiarvoa.

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän seurakunnissa kirkkoon kuuluvuus on hyvin matala.

Vuoden 2024 lopussa kirkkoon kuuluvuus oli 59,8 %. Se on Oulun hiippakunnan talousyksiköistä heikoin lukema ja koko maan tilastossakin matalimpien joukossa. Koko maan kirkkoon kuuluvuus oli 62,2 %.

Seurakunnan jäsenmäärän kehitys on suoraan verrannollinen seurakunnan verotulojen kehitykseen ja käytettävissä olevien resurssien määrään. Jäsenmäärän kasvattaminen on haastavaa ja vaatii kokonaisvaltaista onnistumista seurakuntayhtymältä ja sen seurakunnilta. Seurakuntien jokaisella työalalla on tärkeää tehdä työtä sen eteen, että yhä useampi paikkakuntalainen kuuluisi kirkkoon.

2. Vahvistetaan seurakuntayhtymän rahoitus pohjaa siten, että muiden kuin kirkollisverotulojen osuus kaikista tuloista kasvaa.

Vaikka seurakuntien jäsenkatoa onnistuttaisiin hidastamaan, on selvää, että jäsenmäärän kasvu on kiven alla. Pohjois-Lapin seurakuntayhtymässä kirkkoon kuuluvuus on korkeimmillaan ikääntyneen väestön keskuudessa. Vuosien vääjäämättä vierissä näiden ikäluokkien tilalle siirtyy tämän hetkisten keski-ikäisten joukko, jossa kirkkoon kuuluvuus on selkeästi matalampaa. Nuoret ikäluokat ovat kooltaan niin pieniä, ettei niistä ole kokonaiskuvan kirkastajiksi.

Seurakunnallisten palveluiden turvaamiseksi on seurakuntayhtymän löydettävä tulonlähteitä, jotka kompensoivat veropohjan supistumista. Tällaisia tulonlähteitä ovat maksu- ja myyntituotot, sijoitustuotot, vuokratuotot.

3. Kiinteistöstrategiaa toteutetaan määrätietoisesti ja sen tavoitteet saavutetaan vuoteen 2030 mennessä

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän kiinteistöstrategia hyväksyttiin yhteisessä kirkkoneuvostossa 30.11.2022. Kiinteistökanta on jaettu toimintakiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Toimintakiinteistöjen keskeisimmät tavoitteet liittyvät kiinteistökustannusten pienentämiseen ja rakennusten kuntoon, terveyteen ja turvallisuuteen. Sijoituskiinteistöille tavoitellaan yli 4,5% vuosituottoa.

Henkilöstö

Seurakuntayhtymässä ja sen seurakunnissa työskentelee 18 henkilöä, joista 17 kokoaikaisia ja 16 vakituisia. Vakituista 10 naisia ja 6 miehiä. Määräaikaisista kumpikin on mies. Henkilöstön määrään ei ole suunnitteilla muutoksia vuonna 2026.

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymässä ei ole laadittu erillistä henkilöstösuunnitelmaa, koska henkilöstömäärä on alle 20.

Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus Terveystalon kanssa.

Työssä jaksamisen tukemiseksi on budjetoitu 200 euroa per työntekijä kulttuuri- ja liikuntaraha. Työhyvinvointia tukevat myös virkistyspäivät ja jouluateria.

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymä kannustaa henkilöstöä saamen kielten opintoihin. Vuodesta 2026 alkaen henkilöstön suorituslisäкитеereissä palkitaan mm. saamen kielten taidon kehittymisestä. Seurakuntayhtymän tavoitteena on, että entistä useampi työntekijä kykenisi käyttämään työssään saamen kieliä. Saamelaiset kirkossa -hankkeen suositus on, että jokainen työntekijä tarvitsee riittävän kielitaidon ja tiedot paikallisesta kulttuurista. Panostukset kieli- ja kulttuuriopintojen saralla suunnataan suunnittelukaudella niihin työntekijöihin, jotka työssään kohtaavat seurakuntalaisia.

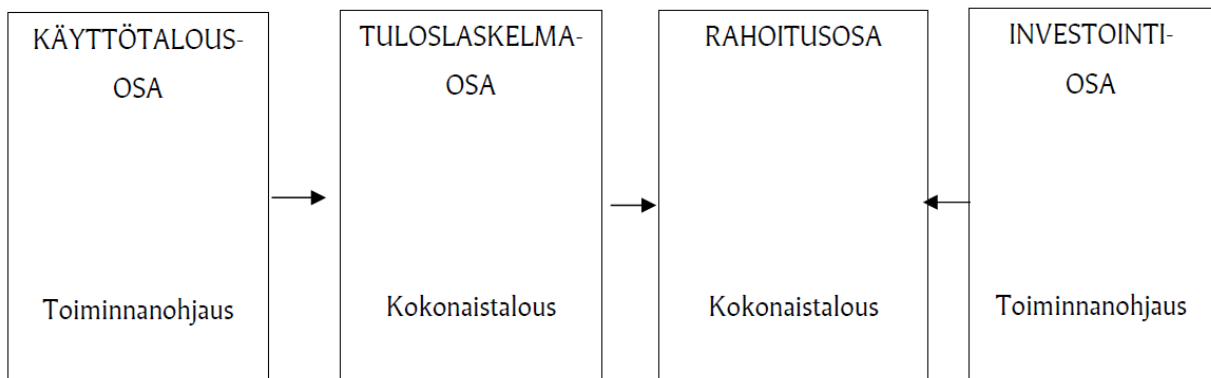
Talousarvion rakenne

Kirkkojärjestyksen mukaan jokaista varainhoitovuotta varten seurakunnalle on viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Yhteinen kirkkoneuvosto vastaa talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnasta. Yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion sekä vähintään kolmea vuotta koskevan toiminta- ja taloussuunnitelman. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä (KJ 6:2.3).

Talousarvio muodostuu käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta, rahoitusosasta ja investointiosasta. Käyttötalous- ja investointiosat osoittavat, mihin seurakuntatalous kohdistaa käytettävissä olevat taloudelliset resurssinsa. Tuloslaskelma- ja rahoitusosat osoittavat, miten seurakuntatalouden taloudellinen tulos muodostuu ja miten seurakuntatalous toimintansa rahoittaa.

Käyttötalous muodostuu pääluokista, joita ovat hallinto, seurakunnallinen toiminta, hautaus toimi ja kiinteistötoimi. Pääluokat koostuvat tehtäväalueista, jotka puolestaan muodostuvat yhdestä tai useammasta tulosityksiköstä/kustannuspaikasta.

Kuva. Seurakuntatalouden talousarvion osat ja niiden liittyminen toisiinsa.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovuus merkitsee sitä, että määrärahaa ei saa käyttää muihin kuin yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymässä talousarviossa osoitettuihin tarkoituksiin eikä enempää kuin niihin on osoitettu (KJ 6:2).

Yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion käyttötalousosassa tehtäväalue- tai pääluokkakohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet ja määrärahat sekä tuloarviot sillä tasolla, jolla talousarvio on sitova kirkkovaltuustoon nähden.

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän talousarvion käyttötalousosan sitovuustaso on pääluokkataso (toimintakate 1). Pääluokassa 2 (Seurakunnallinen toiminta) sitovuustaso on seurakuntakohtainen pääluokkataso. Investointiosa on hankekohtaisesti sitova.

2. KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötaloulososassa on esitetty Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän tehtäväluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä talousarvio pääluokkasolla. Käyttötaloulososa on sitova kirkkovaltuustoon nähden pääluokkasolla (toimintakate 1).

Sisäiset erät eivät ole sitovia eriä, joten niitä ei esitetä talousarviossa.

Pääluokat 1–5	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot (ulkoiset)	532 270,77	430 484,00	463 575,00	461 275,00	461 275,00
Korvaukset	312 906,95	323 000,00	347 500,00	347 500,00	347 500,00
Myyntituotot	24 081,97	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
Maksutuotot	34 124,71	27 250,00	26 870,00	26 370,00	26 370,00
Vuokratuotot	76 812,45	64 572,00	64 543,00	63 743,00	63 743,00
Metsätalouden tuotot	6 966,03	4 162,00	5 162,00	4 162,00	4 162,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	5 038,18	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Tuet ja avustukset	32 274,10	5 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00
Muut toimintatuotot	40 066,38	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00
Toimintakulut (ulkoiset)	-2 105 144,77	-2 157 572,50	-2 266 049,00	-2 144 289,00	-2 143 339,00
Henkilöstökulut	-1 052 032,14	-1 105 400,00	-1 149 335,00	-1 146 135,00	-1 146 135,00
Palkat ja palkkiot	-871 252,62	-902 200,00	-933 268,00	-930 268,00	-930 268,00
Henkilösivukulut	-183 304,33	-203 200,00	-216 067,00	-215 867,00	-215 867,00
Henkilökulujen oikaisuerät	2 524,81				
Palvelujen ostot	-635 505,40	-652 830,00	-690 830,00	-641 550,00	-640 550,00
Vuokrakulut	-30 399,33	-41 725,00	-51 170,00	-41 220,00	-41 270,00
Aineet ja tarvikkeet	-303 205,92	-282 972,50	-296 305,00	-242 805,00	-242 805,00
Annetut avustukset	-47 247,90	-39 600,00	-39 300,00	-39 300,00	-39 300,00
Muut toimintakulut	-36 754,08	-35 045,00	-39 109,00	-33 279,00	-33 279,00
Toimintakate	-1 572 874,00	-1 727 088,50	-1 802 474,00	-1 683 014,00	-1 682 064,00
Poistot ja arvonalentumiset	-280 186,25	-118 595,50	-165 844,00	-152 619,00	-152 619,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-280 186,25	-118 595,50	-165 844,00	-152 619,00	-152 619,00
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-1 853 060,25	-1 845 684,00	-1 968 318,00	-1 835 633,00	-1 834 683,00

2.1. HALLINTO

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	6 757,67	5 000,00	18 000,00	18 000,00	18 000,00
Korvaukset			13 000,00	13 000,00	13 000,00
Myyntituotot	34,71				
Vuokratuotot	0,00				
Tuet ja avustukset	5 784,14	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00
Muut toimintatuotot	938,82				
Toimintakulut	-283 567,82	-274 922,50	-314 651,00	-291 301,00	-291 301,00

POHJOIS-LAPIN SEURAKUNTAYHTYMÄ
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2026-2028

Henkilöstökulut	-179 119,77	-177 160,00	-195 911,00	-192 711,00	-192 711,00
Palkat ja palkkiot	-151 613,08	-143 450,00	-159 082,00	-156 082,00	-156 082,00
Henkilösivukulut	-27 506,60	-33 710,00	-36 829,00	-36 629,00	-36 629,00
Henkilökulujen oikaisuerät	-0,09				
Palvelujen ostot	-95 930,85	-89 340,00	-110 190,00	-90 190,00	-90 190,00
Vuokratkulut	-3 251,27	-5 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00
Aineet ja tarvikkeet	-5 265,93	-3 422,50	-4 550,00	-4 400,00	-4 400,00
TOIMINTAKATE	-276 810,15	-269 922,50	-296 651,00	-273 301,00	-273 301,00

Hallinnon pääluokassa suurimmat muutokset edellisvuosista ovat Enontekiön seurakunnan taloushallinnon hoitamisen johdosta nousseet taloustoimiston henkilöstökulut sekä syksyllä 2026 järjestettävät seurakuntavaalit.

101 Hallintoelimet

Yhteinen kirkkovaltuusto käyttää seurakuntayhtymän ylintä päätösvaltaa kirkkolaisissa, kirkkojärjestyksessä ja muissa säännöksissä säädetyllä tavalla seurakuntayhtymän tehtävän toteuttamiseksi.

Yhteinen kirkkoneuvosto valmistelelee asiat yhteisen kirkkovaltuuston päätettäväksi. Neuvostoa johtaa Inarin seurakunnan kirkkoherra. Yhteinen kirkkoneuvosto johtaa seurakuntayhtymän toimintaa, hallintoa sekä omaisuuden hoitamista kirkkolaisissa, kirkkojärjestyksessä ja muissa säännöksissä säädetyllä tavalla.

Inarin ja Utsjoen seurakuntaneuvostot päättävät seurakunnallisen työn sisällöstä ja painotuksista.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella

Luottamushenkilöt ovat perehtyneet hyvin kirkon toimintaympäristöön ja -kulttuuriin sekä päätöksentekoon seurakuntayhtymässä. Yhteistyö viranhaltijoiden kanssa on aktiivista ja luontevaa.

Hallintoelimet vastaavat seurakuntayhtymän strategisesta johtamisesta ja osallistuvat aktiivisesti seurakuntayhtymän ja seurakuntien strategiaprosesseihin.

Vuonna 2026 käydään seurakuntavaalit.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Päätettäviä asioita tarkastellaan monista näkökulmista ja tärkeimpiä kokonaisuuksia pohjustetaan iltakouluilla	<ul style="list-style-type: none"> Merkittävimmistä asiakokonaisuuksista on järjestetty iltakoulu tai seminaari. 	

Perustelut

Työ hallintoelimissä on ollut läpi seurakuntayhtymän historian sujuvaa. Viime vuosina yhtymässä on tehty tärkeitä ja kauaskantoisia päätöksiä muun muassa

kiinteistöstrategian ja -investointien kohdalla.

Vuoden 2026 aikana seurakuntayhtymässä työtetään esimerkiksi Pappilanniemen kaavamuutosta ja keskustellaan sen osana Inarin seurakuntatalon tulevaisuudesta.

105 Talous-, henkilöstö- ja yleishallinto

Seurakuntayhtymän taloushallinnosta vastaavat talouspäällikkö ja yhteinen kirkkoneuvosto. Taloustoimisto vastaa kirjanpidosta, palkanmaksusta, osto- ja myyntireskontrasta, sekä tilityksistä lakien ja asetusten mukaisesti yhteistyössä Kirkon Palvelukeskuksen kanssa. Talouspäällikkönä toimii Antti Huhta. Taloustoimiston toimistosihteerinä toimii Katja Kolhinoja.

Taloushallinnon toimintaa ohjaa Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän taloussääntö.

Kirkkoherranvirasto toimii yhteistyössä Rovaniemen aluekeskusrekisterin kanssa väestörekisteripalvelujen tuottamiseksi lakien ja asetusten mukaisesti. Virasto sopii kirkolliset toimitukset ja hoitaa tilavaraukset. Virasto myös palvelee seurakuntalaisia neuvonnan ja kirkollisten ilmoitusten välityksellä.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella

Kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto jatkavat toiminnan tehostamista muun muassa tekoälyratkaisujen ja automatiikan avulla. Yhtymän henkilöstöresurssi on keskipitkää aikaväliä ajatellen tasapainossa, mutta kiireisinä aikoina työkuormaa kasautuu.

Useat seurakunnat kamppailevat rekrytointihaasteiden kanssa ja kilvoittelevat pätevistä työntekijöistä/viranhaltijoista. Seurakuntayhtymän tulevaisuuden kannalta henkilöstön viihtyvyyteen sekä työnantajan veto- ja pitovoimaan on panostettava.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Taloustoimisto kehittää seurakuntayhtymän talouden raportointia ja viestintää	<ul style="list-style-type: none">Seurakuntaneuvostot saavat työalakohtaista tietoa kustannuksista päätöksenteon tueksi	
2. Taloustoimisto etsii uusia keinoja kehittää seurakuntayhtymää ja tehostaa toimintaa	<ul style="list-style-type: none">Hallintoelimille on esitelty toimenpiteitä, jotka säästävät resursseja palveluiden laadusta tinkimättä	

Perustelut

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän seurakuntien jäsenmäärän odotetaan laskevan tasaisesti. Seurakunnan palveluiden tuottaminen on alati pienenevän veronmaksajien joukon harteilla. Tästä syystä seurakunnissa joudutaan priorisoimaan toimintoja ja tehostamaan siellä, missä tehostettavaa on.

2.2 SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymässä seurakunnilla on valta itsenäisesti päättää seurakunnallisen toiminnan suunnitelmastaan. Pääluokan 2 toiminta- ja taloussuunnitelmat käsittelevät seurakuntaneuvostot ja ne löytyvät Inarin ja Utsjoen seurakuntien verkkosivuilta.

Inarin seurakunnallinen toiminta

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot (ulkoiset)	195 585,73	171 050,00	179 650,00	179 650,00	179 650,00
Korvaukset	145 919,63	159 400,00	163 500,00	163 500,00	163 500,00
Myyntituotot	19 750,71				
Maksutuotot	9 952,69	8 150,00	7 650,00	7 650,00	7 650,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	4 615,06	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Tuet ja avustukset	12 539,96		5 000,00	5 000,00	5 000,00
Muut toimintatuotot	2 807,68	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00
Toimintakulut (ulkoiset)	-818 077,75	-860 240,00	-888 205,00	-888 205,00	-888 205,00
Henkilöstökulut	-549 298,68	-598 035,00	-618 535,00	-618 535,00	-618 535,00
Palkat ja palkkiot	-449 881,22	-489 000,00	-501 820,00	-501 820,00	-501 820,00
Henkilösivukulut	-100 662,76	-109 035,00	-116 715,00	-116 715,00	-116 715,00
Henkilökulujen oikaisuerät	1 245,30				
Palvelujen ostot	-174 431,14	-173 920,00	-176 710,00	-176 710,00	-176 710,00
Vuokratulut	-12 217,69	-19 925,00	-22 500,00	-22 500,00	-22 500,00
Aineet ja tarvikkeet	-42 463,20	-35 250,00	-39 350,00	-39 350,00	-39 350,00
Annetut avustukset	-38 784,21	-32 000,00	-30 000,00	-30 000,00	-30 000,00
Muut toimintakulut	-882,83	-1 110,00	-1 110,00	-1 110,00	-1 110,00
Toimintakate 1	-622 492,02	-689 190,00	-708 555,00	-708 555,00	-708 555,00

Utsjoen seurakunnallinen toiminta

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot (ulkoiset)	184 115,51	163 600,00	172 620,00	172 620,00	172 620,00
Korvaukset	159 427,32	158 600,00	165 000,00	165 000,00	165 000,00
Myyntituotot	3 851,55	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
Maksutuotot	3 473,02	2 000,00	1 620,00	1 620,00	1 620,00
Vuokratuotot	0,00				
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	413,62				
Tuet ja avustukset	13 950,00		3 000,00	3 000,00	3 000,00
Muut toimintatuotot	3 000,00				
Toimintakulut (ulkoiset)	-309 507,31	-315 820,00	-336 500,00	-335 350,00	-335 400,00
Henkilöstökulut	-222 119,35	-224 415,00	-236 035,00	-236 035,00	-236 035,00
Palkat ja palkkiot	-185 846,54	-182 600,00	-191 748,00	-191 748,00	-191 748,00
Henkilösivukulut	-37 552,41	-41 815,00	-44 287,00	-44 287,00	-44 287,00
Henkilökulujen oikaisuerät	1 279,60				

POHJOIS-LAPIN SEURAKUNTAYHTYMÄ
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2026-2028

Palvelujen ostot	-51 726,93	-60 000,00	-64 090,00	-63 090,00	-63 090,00
Vuokratkulut	-1 673,58	-3 500,00	-5 470,00	-5 520,00	-5 570,00
Aineet ja tarvikkeet	-25 062,06	-20 100,00	-22 700,00	-22 500,00	-22 500,00
Annetut avustukset	-8 463,69	-7 600,00	-8 000,00	-8 000,00	-8 000,00
Muut toimintakulut	-461,70	-205,00	-205,00	-205,00	-205,00
Toimintakate 1	-125 391,80	-152 220,00	-163 880,00	-162 730,00	-162 780,00

2.3 HAUTAUSTOIMI

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot (ulkoiset)	19 815,00	17 100,00	17 100,00	17 100,00	17 100,00
Maksutuotot	19 815,00	17 100,00	17 100,00	17 100,00	17 100,00
Toimintakulut (ulkoiset)	-120 557,54	-122 000,00	-146 829,00	-139 829,00	-139 829,00
Henkilöstökulut	-26 376,74	-25 350,00	-35 599,00	-35 599,00	-35 599,00
Palkat ja palkkiot	-21 958,18	-21 200,00	-29 223,00	-29 223,00	-29 223,00
Henkilösivukulut	-4 418,56	-4 150,00	-6 376,00	-6 376,00	-6 376,00
Palvelujen ostot	-72 590,43	-82 800,00	-98 930,00	-91 930,00	-91 930,00
Aineet ja tarvikkeet	-20 980,37	-13 850,00	-12 300,00	-12 300,00	-12 300,00
Muut toimintakulut	-610,00				
Toimintakate 1	-100 742,54	-104 900,00	-129 729,00	-122 729,00	-122 729,00
Poistot ja arvonalentumiset	-26 944,44	-22 806,50	-23 096,00	-23 096,00	-23 096,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 944,44	-22 806,50	-23 096,00	-23 096,00	-23 096,00
Työälakate	-127 686,98	-127 706,50	-152 825,00	-145 825,00	-145 825,00

Hautaustoimi on seurakunnille annettu yhteiskunnallinen tehtävä, jonka hoitamiseksi se saa rahoitusta valtiolta. Hautaustoimen kulut tulisi kattaa valtionrahoituksella ja hautauksesta perittävillä maksuilla.

Kirkkohallitus on ohjeistanut, että valtion rahoituksen leikkaus tulee kattaa hautaustoimen maksuja korottamalla, koska kirkollisverotuottoja ei tule käyttää hautaustoimen kulujen kattamiseen. Pohjois-Lapin seurakuntayhtymässä tullaan käymään läpi hautaustoimen hinnoittelu, jotta päästään tilanteeseen, missä hautaustoimen kulut katetaan laskennallisesti valtion rahoituksella ja hautaustoimen maksutuotoilla.

403 Hautausmaiden ylläpito

Yhtymällä on viisi käytössä olevaa varsinaista hautausmaata. Saariselällä on kappelin alueella uurnalehto, jolla ei ole hautausmaan statusta.

Hautausmaanhoidosta vastaa Ivalossa seurakuntamestari Janne Suopajarvi ja Inarissa suntio Matti Sotaniemi. Utsjoella hautausmaiden ylläpito on suntioiden vastuulla.

Hautausmaiden viihtyisyyteen panostetaan ja järjestetään talkoita, joihin seurakuntalaisetkin pääsevät osallistumaan.

Seurakuntayhtymän hautausmaat liitettiin vuonna 2024 sähköiseen huoltokirjaan. Hautausmaan kävijät voivat raportoida epäkohdista tai ongelmista sähköisesti skannaamalla QR-koodin ja jättämällä palvelupyynnön.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Hautausmaiden ylläpito hoidetaan ammattimaisesti ja yleisille pidetään arvokkaana	<ul style="list-style-type: none">Hautausmaihin liittyviin palautteisiin ja palvelupyyntöihin on reagoitu viikon sisällä yhteydenotosta	

404 Hautaaminen

Hautaamisella tarkoitetaan hautaamiseen liittyviä palveluja kuten haudan kaivuu, peittäminen ja peruskunnostus. Varsinaisen hautausmaiden kuluja on myös se osuus suntion palkkakuluista sivukuluineen, joka hänen työajastaan kuluu hautausmaiden järjestämiseen.

Inarissa haudankaivuusta on lokakuusta 2022 alkaen huolehtinut Nellim Husky Oy.

Utsjoella omaiset vastaavat hautojen kaivamisesta ikaikaisen perinteen mukaisesti.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella

Seurakuntayhtymän hautausmaiden sähköisiä järjestelmiä tulee kehittää vastaamaan nykyisiä standardeja. Paperisista hautausmaakartoista ja haudattujen luetteloista on siirryttävä kohti luotettavia sähköisiä palveluita, joiden käyttö onnistuu missä ja milloin vain.

Samalla, kun nykyaikaistus etenee, on seurakunnissa luontevaa selvittää hautausmaiden haltijoita ja pohtia etenkin hoitamattomien hautojen ottamista uudelleen käyttöön.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Hautausmaiden tuodaan nykyaikaan	<ul style="list-style-type: none">Hautarekisteri ja hautausmaakartat ovat käytössä	

Perustelut

Hautausmaiden nykyaikaistaminen on välttämätöntä ja tuo suuren tehokkuushyödyn, kun suntion ei enää tarvitse kaivella paperikarttoja ja tulkita vanhoja merkintöjä. Kirkkoherranviraston kansliasta voidaan nopeasti antaa tietoja sukulaisten hautausmaakohteita tiedustelevalle ihmiselle, mikä parantaa asiakaspalveluamme. Hautausmaiden selvittäminen ja vanhojen hoitamattomien hautojen ottaminen uudelleen käyttöön vähentäisi tarvetta rakentaa uusia laajennusalueita hautausmailla.

Ohjelmiston ja karttojen hankinnasta syntyy käyttöönottovuodelle merkittävä kertaluonteinen kuluerä.

2.4 KIINTEISTÖTOIMI

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot (ulkoiset)	125 551,86	73 734,00	75 205,00	72 905,00	72 905,00

POHJOIS-LAPIN SEURAKUNTAYHTYMÄ
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2026-2028

Korvaukset	7 560,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00
Maksutuotot	884,00		500,00		
Vuokratuotot	76 812,45	64 572,00	64 543,00	63 743,00	63 743,00
Metsätalouden tuotot	6 966,03	4 162,00	5 162,00	4 162,00	4 162,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	9,50				
Muut toimintatuotot	33 319,88				
Toimintakulut (ulkoiset)	-573 250,51	-584 590,00	-580 364,00	-490 104,00	-489 104,00
Henkilöstökulut	-75 117,60	-80 440,00	-63 255,00	-63 255,00	-63 255,00
Palkat ja palkkiot	-61 953,60	-65 950,00	-51 395,00	-51 395,00	-51 395,00
Henkilösivukulut	-13 164,00	-14 490,00	-11 860,00	-11 860,00	-11 860,00
Palvelujen ostot	-240 642,21	-246 770,00	-242 710,00	-221 430,00	-220 430,00
Vuokrakulut	-13 256,79	-13 300,00	-19 200,00	-9 200,00	-9 200,00
Aineet ja tarvikkeet	-209 434,36	-210 350,00	-217 405,00	-164 255,00	-164 255,00
Muut toimintakulut	-34 799,55	-33 730,00	-37 794,00	-31 964,00	-31 964,00
Toimintakate 1	-447 698,65	-510 856,00	-505 159,00	-417 199,00	-416 199,00
Poistot ja arvonalentumiset	-253 241,81	-95 789,00	-142 748,00	-129 523,00	-129 523,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-253 241,81	-95 789,00	-142 748,00	-129 523,00	-129 523,00
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-700 940,46	-606 645,00	-647 907,00	-546 722,00	-545 722,00

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän kiinteistöstrategia jaksolle 2022–2030 ohjaa seurakuntayhtymän kiinteistötoimen toteutusta. Se on kuvaus keinoista, joilla seurakuntayhtymän kiinteistöjen ja rakennusten omistamista, hoitoa, ylläpitoa sekä tilojen käyttöä kehitetään. Kiinteistöstrategiaa päivitetään neljän vuoden välein ja sen toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Vuoden 2026 aikana päivitetään seurakuntayhtymän kiinteistöstrategia. Vuoden 2022 strategian tavoitteet ovat pääosin toteutuneet aikataulussa.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella

Kiinteistötoimen keskeiset painopistealueet ovat lähivuosina toiminnallisten rakennusten korjauksissa ja uudisrakentamisessa ja joidenkin kiinteistöjen myynneissä.

Inarin seurakuntataloon ja pappilaan suoritettiin kuntotarkastukset vuonna 2023. Raporteista selvisi, että kumpikin rakennus on merkittävän peruskorjauksen tarpeessa. Pappilanniemen rakennuksiin ja maa-alueisiin liittyvää valmistelutyötä on tehty vuonna 2025. Yhteinen kirkkoneuvosto päätti aloittaa Pappilanniemeä koskevan kaavamuutoksen. Sen eteneminen on vuoden 2026 keskeinen painopistealue.

Pielpjärven kirkon konservointihanke jatkuu vuonna 2026. Konservointihankkeen tiimoilta tehdään tiivistä yhteistyötä monien sidosryhmien kanssa.

Utsjoen seurakunnassa rakennuskantaan liittyvät muutokset voivat parin vuoden hiljaiselon jälkeen jälleen edetä. Uuden kirkkoherran Anu Sorjosen aloitettua työssään on pappila vapautunut kirkkoherran asunnosta seurakunnan toimintatilaksi. Muutos edellyttää kalustehankintoja ja mm. esteettömyyteen keskittyviä tilamuutoksia. Seurakuntatalon sisäilmaongelmat ovat pahentuneet ja seurakunta on joutunut siirtämään toimintojaan vuokratiloihin.

Kiinteistötoimessa jatketaan kiinteistöstrategian määrittämiin tavoitteisiin pyrkimistä. Sitovat toiminnalliset tavoitteet on johdettu suoraan kiinteistöstrategian keskipitkän

aikavälin tavoitteista. Strategian tavoite sähköisen huoltokirjan käyttöönnotosta toteutui vuonna 2024.

Saamelaiset kirkossa -hankkeen loppuraportin suositusten mukaisesti seurakuntayhtymä huolehtii, että saamenkielistä ja kulttuurinmukaista seurakunnan toimintaa varten löytyy tarvittavat tilat. Suunnittelukaudella tiloihin panostetaan muun muassa hankkimalla saamelaisia kirkkotekstiilejä ja sakraaliesineistöä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Kiinteistökulujen osuus verotuloista ja valtionrahoituksesta pienenee vuoteen 2030 mennessä alle 23 %:iin.	<ul style="list-style-type: none">Osuus pienenee vuodesta 2025.	
2. Sijoituskiinteistöjen vuosituotto (ilman käyvän arvon muutoksia) kasvaa vuosittain ja ylittää vuoteen 2030 mennessä 4,5 % (v. 2024: -0,1 %)	<ul style="list-style-type: none">Suhteellinen vuosituotto ylittää vuoden 2025 tuoton	
3. Kiinteistöjen korjausvelka vähenee suhteellisesti (v. 2022: 1000€/brm ²)	<ul style="list-style-type: none">Kiinteistöjen korjausvelka on vähentynyt	

Perustelut:

Kiinteistöstrategian tavoitteiden saavuttaminen mahdollistaa yhtymän seurakuntien keskittymisen ydintehtäväänsä. Kiinteistökulujen säästöstä vapautuvaa rahavirtaa voidaan käyttää palveluiden ja toiminnan tuottamiseen - Seurakunnan ydintehtävään. Seurakuntayhtymän on panostettava toiminnalle tärkeiden rakennusten kuntoon ja turvallisuuteen ja turvattava taloudellisesti seurakunnallisen työn jatkuminen tuleville sukupolville.

Seurakunnan sijoituskiinteistömässä on vuoden 2024 tuotto prosenttia määritettäessä arvostettu 1,33 miljoonaa euroon. Tavoitteen mukaiseen tuottoon yltäminen tarkoittaisi vuosittain toistuvaa yli 60.000 euron tuottoa, jota yhtymän seurakunnat voisivat käyttää toimintaan tai toimintakiinteistöjen ylläpitoon. Kiinteistöstrategian tarkasteluhistorian 2022–2024 aikana yksikään sijoituskiinteistö ei ole yltänyt tuottotavoitteeseen. Tuoton kasvattamisen ohella tärkeää on pohtia omaisuuserien tuottopotentiaalia. Mikäli tuottotavoitteen saavuttaminen on mahdotonta ja omaisuuserän tuottopotentiaali alittaa pääoman kustannuksen, ei kiinteistöä kannata omistaa. Tällaisessa tilanteessa kiinteistön myyminen on ainoa järkevä ratkaisu.

3. TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosasta nähdään koko seurakunnan tulos. Tuloslaskelmaosa osoittaa seurakunnan tulorahoituksen riittävyyden toiminnan menoihin, korko- ja muihin rahoitusmenoihin, pitkävaikutteisten omaisuuserien hankintamenojen jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	532 270,77	430 484,00	463 575,00	461 275,00	461 275,00
Korvaukset	312 906,95	323 000,00	347 500,00	347 500,00	347 500,00
Myyntituotot	24 081,97	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
Maksutuotot	34 124,71	27 250,00	26 870,00	26 370,00	26 370,00
Vuokratuotot	76 812,45	64 572,00	64 543,00	63 743,00	63 743,00
Metsätalouden tuotot	6 966,03	4 162,00	5 162,00	4 162,00	4 162,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	5 038,18	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Tuet ja avustukset	32 274,10	5 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00
Muut toimintatuotot	40 066,38	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00
Toimintakulut	-2 105 144,77	-2 157 572,50	-2 266 049,00	-2 144 289,00	-2 143 339,00
Henkilöstökulut	-1 052 032,14	-1 105 400,00	-1 149 335,00	-1 146 135,00	-1 146 135,00
Palkat ja palkkiot	-871 252,62	-902 200,00	-933 268,00	-930 268,00	-930 268,00
Henkilösivukulut	-183 304,33	-203 200,00	-216 067,00	-215 867,00	-215 867,00
Henkilökulujen oikaisuerät	2 524,81				
Palvelujen ostot	-635 505,40	-652 830,00	-690 830,00	-641 550,00	-640 550,00
Vuokratulut	-30 399,33	-41 725,00	-51 170,00	-41 220,00	-41 270,00
Aineet ja tarvikkeet	-303 205,92	-282 972,50	-296 305,00	-242 805,00	-242 805,00
Annetut avustukset	-47 247,90	-39 600,00	-39 300,00	-39 300,00	-39 300,00
Muut toimintakulut	-36 754,08	-35 045,00	-39 109,00	-33 279,00	-33 279,00
TOIMINTAKATE	-1 572 874,00	-1 727 088,50	-1 802 474,00	-1 683 014,00	-1 682 064,00
Kirkollisverotulot	1 941 976,82	1 725 000,00	1 850 000,00	1 850 000,00	1 850 000,00
Valtionrahoitus	168 026,04	169 138,00	155 000,00	155 000,00	155 000,00
Verotuskulut	-20 383,62	-19 662,00	-20 500,00	-20 500,00	-20 500,00
Kirkon rahastomaksut	-134 238,00	-152 492,00	-158 500,00	-158 500,00	-158 500,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-53 840,47	123 700,00	143 100,00	143 100,00	143 100,00
Korkotuotot	10 429,10	15 100,00	18 000,00	18 000,00	18 000,00
Muut rahoitustuotot	131 160,23	136 000,00	157 800,00	157 800,00	157 800,00
Arvonalentumiset sijoituksista	-162 885,00				
Korkokulut	-31 952,28	-26 700,00	-32 000,00	-32 000,00	-32 000,00
Muut rahoituskulut	-592,52	-700,00	-700,00	-700,00	-700,00
VUOSIKATE	328 666,77	118 595,50	166 626,00	286 086,00	287 036,00
Poistot ja arvonalentumiset	-280 186,25	-118 595,50	-165 844,00	-152 619,00	-152 619,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-280 186,25	-118 595,50	-165 844,00	-152 619,00	-152 619,00
TILIKAUDEN TULOS	48 480,52	0,00	782,00	133 467,00	134 417,00

4. INVESTOINTIOSA

Investointiosa sisältää määrärahat ja tuloarviot taseen pysyviin vastaaviin aktivoitaville seurakuntatalouden investointihankkeille tai hankeryhmille.

Investointeihin on varattu yhteensä 290.000 euron määrärahat vuodelle 2026. Laskelmassa on arvioitu, että Kirkkohallitukselta saadaan 70 % avustus Pielpjärven kirkon konservointitöihin ja Utsjoen kirkon oven, rappusten, invaluiskan ja alapohjan remonttiin. Investointimenot olisivat yhteensä 450.000 euroa ja avustuksia saataisiin 160.000 euroa.

Vuodesta 2024 investointiosaan sisällytetty Utsjoen pappilan remontti lähtee etenemään vuonna 2026. Remontin tarkoituksena on muuttaa pappila asuinrakennuksesta seurakunnan toiminnan keskuksesi.

Investointiosa on yhteiseen kirkkovaltuustoon nähden sitova hankekohtaisesti, mikä tarkoittaa talousarvion vuotuisuusperiaatteen mukaisesti, että kuluvan vuoden talousarvioon merkitty summa on sitova.

Tilaus	Kustannusarvio	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Utsjoen kirkko	-150 000,00	-15 000,00	-60 000,00		
Utsjoen pappila	-100 000,00		-100 000,00		
Ivalon kirkon alakerta	-30 000,00		-30 000,00		
Kirkkoherranvirasto	-950 000,00	-850 000,00	-70 000,00		
Pielpjärven kirkon konservointi	-300 000,00	-57 000,00	-30 000,00		
Yhteensä	-1 530 000,00	-922 000,00	-290 000,00		

5. RAHOITUSOSA

Talousarvion rahoitusosa osoittaa, miten suunniteltu toiminta vaikuttaa seurakuntatalouden rahavaroihin ja erityisesti maksuvalmiuteen. Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta kertoo miten vuosikate ja muu tulo-rahoitus riittää investointimenojen kattamiseen.

Vuoden 2026 toiminnan ja investointien rahavirran odotetaan olevan selvästi negatiivinen. Suunnitelluista kiinteistömyynneistä saatavat summat parantavat kuitenkin rahavirtaa ja mahdollisesti kääntävät sen positiiviseksi.

Talousarviovuonna ei ole suunnitelmassa nostaa uutta lainaa. Rahavirta ilman kiinteän omaisuuden myyntejä on selvästi negatiivinen, mikäli investoinnit toteutuvat suunnitellusti. Suunnitellut kiinteistömyynnit voivat kuitenkin kirkastaa tilannetta.

Seurakuntayhtymän maksuvalmius on viime aikojen suurista investoinneista huolimatta erinomainen.

	Toteuma 2024	TA yhteensä 2025	TA2026
Tulorahoitus	304 616,89	118 595,50	166 626,00
Vuosikate	328 666,77	118 595,50	166 626,00
Tulorahoituksen korjaukset	-24 049,88		
Investoinnit	-104 490,97	-922 000,00	-290 000,00
Investointimeno	-129 290,97	-1 090 000,00	-450 000,00
Pysyvien vastaavien myyntitulot	24 800,00		
Rahoitusosuudet investointimenoihin		168 000,00	160 000,00
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	200 125,92	-803 404,50	-123 374,00
Lainakannan muutokset	-66 254,64	437 372,00	-95 964,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		500 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-66 254,64	-70 175,00	-95 964,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	7 547,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	86 901,10		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	38 833,64		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	8 956,34		
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	39 111,12		
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	20 646,46	437 372,00	-95 964,00
Rahavarojen muutos	220 772,38	-366 032,50	-219 338,00
Rahavarojen muutos (tase)	220 772,38		

6. TERTTU JA KAI KARPPISEN DIAKONIARAHASTO

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintakulut			-1 300,00	-1 300,00	-1 300,00
Annetut avustukset			-1 300,00	-1 300,00	-1 300,00
TOIMINTAKATE			-1 300,00	-1 300,00	-1 300,00
Rahoitustuotot ja -kulut			1 300,00	1 300,00	1 300,00
Muut rahoitustuotot			1 300,00	1 300,00	1 300,00
VUOSIKATE			0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS			0,00	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)			0,00	0,00	0,00

Diakoniarahaston varat on sijoitettu osakeindeksirahastoihin kansainvälisesti hajauttaen. Vuonna 2026 odotetaan noin 1300 euron tuotto-osuutta rahastosta.

Diakoniarahasto perustettiin, kun Inarin seurakunnan diakoniatyö sai lahjoituksena metsätilan. Tilan kriteerit täyttävälle osalle perustettiin luonnonsuojelualue, jonka perustamisesta saatu korvaus sijoitettiin. Muun metsän osalta tarkoituksena on harjoittaa kestävää metsätaloutta ja sijoittaa metsätalouden tuotot kansainvälisesti hajauttaen.

Metsätilalle laadittiin vuonna 2025 metsätaloussuunnitelma. Suunnitelman mukaisia toimenpiteitä vuodelle 2026 ovat ylispuiden poisto noin 29 hehtaarin alueella ja nuoren metsän kunnostus 2,6 hehtaarin alueella. Puukauppatilanne Inarissa on yhä haastava, joten talousarviossa ei ole huomioitu epävarmoja hakkuutuloja.